

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

suam sponsam Christus complectitur, ceu Jacob Rahelem, Gen. 29. v. 20. 28. & David Michol Saulis filiam, 1. Sam. 18. vers. 27. nam proprio sanguine redemit illam, Act. 20. vers. 28.

Notetur hoc in consolationem. Quod si enim Christi sponsa sumus, utique Deus Pater erit socer noster, qui de necessariis omnibus nobis prospiciet. Deus Filius erit maritus noster, qui potenter nos defendet: Deus Spiritus S. erit amicus noster, qui gratiosè nos diriget. Sancti Angeli erunt custodes ministri nostri, qui in manibus suis portabunt nos, & adversus hostes nostros dimicabunt. Gloria sit in excelsis Deo, misericordiam ejus à progenie in progenies, Luca 2. v. 14.

III. *Eplis sufficientia*, quæ apparet ex Regis instructione, qui servos suos ablegat, ut dicant invitatis: Ecce prandium meum paravi, tauri mei & altitia occisa sunt, & omnia parata. Hoc est convivium illud pinguium, medullatorum, convivium vini defecati, Es. 25. vers. 6. quo agnus ab origine mundi occisus apponitur, Apoc. 3. vers. 8. ut carnem ejus edamus, & sanguinem ejus bibamus in remissionem peccatorum, Matth. 26. v. 26. seqq. non opus est, ut aliquid afferamus de nostris meritis, omnia enim jam tum parata sunt, siquidem ante jacta mundi fundamenta Deus nos elegit, & prædestinavit in adoptionem filiorum per Jesum Christum in se, secundum propositum voluntatis suæ, Ephes. 1. v. 4-5. cum nondum nati, nec aliquid vel boni vel mali egissemus, Rom. 9. v. 11.

IV. *Loci congruentiam*, ubi nuptiæ hæ celebrantur, nimirum in regno cælorum, per quod intelligitur Ecclesia, ubi Deus resideret tanquam Rex inter subditos, Lev. 26. v.

v. 11. & privilegia sua distribuit fidelibus, justitiam scilicet, pacem & gaudium, Roman. 14. v. 17.

Quoties igitur visitas Ecclesiam, toties in eo loco compares ubi Deus regalem mensam apparavit, & gratiâ suâ te cibare & satiare deliderat, Exod. 20. v. 24. Quid tergiversaris? Regnum Dei intra nos est, Luc. 17. v. 21. non opus habes ascendere cælum, verbû propè est in ore & in corde tuo, nempe verbum fidei quod prædicamus, Rom. 10. v. 8. Ergò votum Davidis quotidie ingemina: Unicum petii à Domino, &c. Ps. 2. v. 4.

De Secundo.

Vidimus nuptiarum preparationem, succedit *hospitum invitatio*, ubi duo potissimum consideranda occurrunt:

I. *Invitantis bonitas*, quam probat

1. *Servorum missio*. Per servos intelliguntur Prophetæ, Apostoli & omnes fideles eorundem successores, quos adhuc hodie Deus emittit, ut ad nuptias filii sui nos invitent, & omnibus ubique hominibus annuncient ut agant pœnitentiam, Act. 17. vers. 30. quia enim non vult ullos perire, sed omnes ad agnitionem veritatis pervenire, 1. Tim. 2. v. 4. rota die expandit manus suas ad populum immorigerum, Esa. 65. v. 2. & manè surgendo nuncios suos mittit, ut parcat populo suo, 2. Chron. 36. v. 15.

2. *Terna vocationis repetitio*, quæ facta

1. *In Adamo*, cui Deus post lapsum sese per verbum Evangelii patefecit, sed Cain statim ab Ecclesia vera per fratricidum separavit seipsum, & novos cultus instituit, quos secuti sunt quidam ex posteris Patriarcharum, Genes. 6. v. 2.

2. *in Noacho* & filiis ejus post diluvium, ex quibus omnes populi originem trahunt.

Ibi

Ibi Deus secundâ vice totum mundum vocavit, & voluntatem suam Noacho & filiis ejus revelavit, Gen. 9. v. 1. seqq. Debuissent igitur puritatem illam doctrinæ conservare, & ad omnes posteros propagare, sed ex superbia extruunt turrim Babyloniam & à veritate verbi ad idololatriam Ethnicam se convertunt, Gen. 11. v. 4.

3. *Sub exordium N. T.* ubi Christus Apostolos suos ablegavit ad compita viarum, id est, in totum terrarum orbem, Matth. 28. v. 19. & ipsi mandato mandato huic obtemperantes prædicaverunt Evangelium omni creaturæ Marc. 16. v. 15. nam fructificavit Evangelium in toto mundo, Col. 1. vers. 6. quod verò posteri ipsorum, quibus Apostoli prædicaverunt, hanc puritatem verbi amiserunt, sibi ipsis & suis majoribus impurent, quorum ingratitude ex justo judicio Deus hâc ratione punit, Amos 8. v. 11. 2. Theff. 2. v. 10. 11.

3. *Lauta instructio.* Nam servi in mandatis accipiunt dicere invitatis: Omnia parata sunt. Ergò nuptiarum harum apparatus est ipsa mors & passio Christi, totumque ipsius meritum per verbi & Sacramentorum gratiam nobis oblatum. Hinc primi nuntii, hoc est, Prophetæ non dixerunt: Tauri & altilia occisa sunt & omnia parata, sed variis duntaxat Prophetiis Judæos ad nuptias invitarunt. At secundis, id est, Apostolis non modò injungitur ad nuptias invitare, sed invitatis etiam dicere, omnia parata esse, Messiam scilicet, quem expectaverant, jam advenisse, crucifixum, mortuum, resuscitatum esse, omnia denique, quæ ad hominum salutem necessaria videbantur, esse præparata.

Quanto, Deus bone, gaudio Sancti Patres hanc invitationem exceperunt? Fuerunt

quidem invitati, & nondum omnia parata erant. Nam mortui sunt in fide, non acceptis promissionibus, sed à longè eas adspicientes, Eb. 11. v. 13. quo nomine Christus præ Regibus & Prophetis V. T. beatos prædicat Apostolos suos, Luc. 10. v. 23. seqq.

II. *Hospitum diversitas.* Non enim sunt unius generis, sed

1. *Quidam venientes,* qui simpliciter venire nolunt, & nullam causam prætere posse. Tales sunt Epicuri de grege porci, qui neque Deum curant, neque Diabolum, sed more pecudis absque pœnitentia in diem vivunt, ut antediluviani, Gen. 6. v. 3. Sodomitæ, Gé. 19. v. 9. auditores Esaiæ, c. 42. v. 20. & Jeremiæ, c. 44. v. 16. & adhuc hodie omnes illi, qui blandas ministrorum Ecclesiæ invitationes & admonitiones alto quasi supercilio contemnunt, & charitatem veritatis non accipiunt, ut salvi fiant, 2. Tess. 2. v. 10. sed videbunt olim, in quem pupugerunt, Zach. 12. v. 10. juxta severam Dei comminationem, Prov. 1. v. 24.

2. *Quidam negligentes,* v. 5. Per hos denotantur, qui terrena cœlestibus, curam corporis curæ animæ, creaturas Creatori præferunt, quos Paulus vocat τὰ ἐπιγεια φρονεῖντας, Phil. 3. v. 19. contra ordinem, à Christo præscriptum, Matth. 6. v. 33.

3. *Quidam percipientes.* Summa certè ingratitude, quæ tamen mundo perquam familiaris est, siquidem omnes Prophetæ & Apostoli hanc sortem experti sunt, Ebr. 11. v. 36. seq. Cavete dilecti, cavere, ne peccatis vestris hoc insuper addatis, sunt enim Legati Dei, 2. Cor. 5. v. 20. Ergò injuria ipsis illata in Deum, à quo dependet, redundat, Luc. 10. v. 16. & si ingemiscunt in officio suo, auditoribus hoc bonum non est, Eb. 13. v. 17.

4. *Quidam veste nuptiali carentes.* Vestis

ftis illa nihil est aliud, quàm fides in Christum, quæ per charitatem sese exerit, Gal. 5. v. 6. Hac veste destituti sunt hypocritæ, qui vocati se quidē sistunt, sed *μὴ φωνῶν* tantum habent *τῆς εὐσεβείας*, 2. Tim. 3. v. 5. ideoque Deo grati non sunt, Job. 13. v. 16.

Caveamus igitur ab hypocrisi, & non labiis tantum, sed corde etiam Deo appropinquemus, aliàs totus cultus noster frustraneus erit, Matth. 15. v. 9.

De Tertio.

Superest Regis indignatio, quam concipit ob summam hospitem invitatorum ingratitude, ubi duo potissimum notanda veniunt:

1. *Ira vehementia*, v. 7. quæ insustentabilis est, ut inquit Manasses in oratione sua, & ardet usq; ad inferni novissima, Deut. 32. v. 22. terreni Regis ira est prodromus mortis, Prov. 16. v. 14. quanto magis igitur Rex ille Regum timendus erit, qui corpus & animam potest perdere, Matth. 10. v. 28.

2. *Pœna competentia*. Punit enim contemptores gratiæ suæ

1. *Marte*, dum exercitum suum emittit, sub quo omnes Creaturæ militant, Sir. 40. v. 33. seqq. Ps. 148. v. 8. inprimis autem hoc nomine intelliguntur, exercitus bellici, quando vocat ex locis distitis, vel Nebucadnezares, Jer. 25. v. 9. vel præparatos à se Medos & Persas, Es. 13. v. 3. hæc est virga ferrea, quâ omnes contemptores verbi & Sacramentorum disperdet, Psal. 2. v. 9.

2. *Morte*. Quia enim servos ejus occiderant, jure talionis ipsos gladio mactandos iterum subjicit. Nam pretiosus sanguis eorum coram illo, Ps. 72. v. 14. qui tamdiu clamat de terra, dum vindictam impetrat, Apoc. 6. v. 10.

3. *Ignem*, quo civitatem eorum succendit. Hanc pœnā experti sunt Sodomitæ, Gen. 19. v. 24. Cives Hierosolymitani, Luc. 19. v. 44. de quo excidio Dominica X. post Trinitatis in Ecclesia dici solet, & nos ipsi perturbatis hisce temporibus, ubi multæ populosæ urbes, pagi & oppida in cineres redacta & cōbusta sunt propter contemptum verbi Dei, quem hoc modo etiam Deus punire solet. Nam ignis etiam ad vindictam creatus est, Sir. 40. v. 35.

4. *Fune*. Postquam enim hospites contemplatur, & offendit unum, qui vestem nuptialem non habebat, præcepit servis & ministris suis: Ligate huic manus & pedes, & mittite eum in tenebras exteriores, ubi erit fletus & stridor dentium. Multi enim sunt vocati, pauci verò electi.

Hæc est descriptio æternæ damnationis, quæ omnes hypocritas manet, ubi sentient

1. *Vinculorum dolorem*. Quia enim hinc traxerunt iniquitatem in funibus vanitatis, & quasi funibus plaustrum peccatorum, Es. 5. v. 18. ligabuntur etiam catenis noctis, & detracti in tarrarum omnibus diabolis excrucianti tradentur, 2. Pet. 2. v. 4.

2. *Dentium stridorem*. Unde colligitur, quod in inferno non tantum sit ignis, sed etiam frigus intensissimū, quo damnati alternis vicibus cruciabuntur, imò omnes omnino cruciatus ibi convenient, dolor capitis acerrimus, dolor dentium gravissimus, dolor stomachi, dolor podagræ, &c. hinc infernus dicitur *ὄλεθρος καὶ ἀπώλεια*, et in *Det/da alles zu Grund verderbt ist* 1. Tim. 6. v. 9.

3. *Ejulatus clamorem*, non solum active, quia ipsi ejulabunt, sed etiam passive, quia audire cogentur ejulatus condemnatorum per infernales plagas latè reboantes, quid profuit nobis superbia, &c. Sap. 5. v. 8.

N n

2. Te-